

Ljubljana, 3. 7. 2020

Onemogočena brezplačna uporaba javnega potniškega prometa za dijake in študente v poletnem času ni primeren ukrep za reševanje gospodarske škode v prevozniskem sektorju

Po navedbah Ministrstva za infrastrukturo ter Študentske organizacije Slovenije, letos dijakom in študentom ne bo omogočena brezplačna uporaba javnega potniškega prometa v shemi IJPP, kar je bila v preteklih letih dobra in utečena praksa.

Študentom in dijakom, ki so kupili celoletno vozovnico oz. 10 mesečnih vozovnic v študijskem letu, je v poletnem času pripadal brezplačni javni potniški promet (vlak, medkrajevni avtobus, mestni avtobus) na relaciji med krajem bivanja in krajem izobraževanja.

Pravilnik o določanju cen subvencioniranega prevoza iz leta 2013 je določal, da morajo prevozniki dijakom in študentom nuditi brezplačen prevoz tudi v poletnih mesecih. V trenutnem Pravilniku o določanju cen subvencioniranega prevoza iz leta 2016, ki je razveljavil prejšnji pravilnik, pa opisanega določila ne najdemo.

Prevoznik - koncesionarji v medkrajevnem prometu so v času neobratovanja JPP dobili subvencijo v znesku 0, 6 €/km registriranih linij (kar pokrije amortizacijo vozil), za voznike na čakanju pa so pridobili državno subvencijo, zato argument izjemne gospodarske škode v prevozniskem sektorju (za prevoznike – koncesionarje), ne drži. Poleg tega pa na terenu opažamo, da vozniki od potnikov ne zahtevajo nakupa vozovnic na glavnih avtobusnih postajališčih, temveč omogočajo prevoz brezplačno.

Navkljub pomanjkanju pravne podlage, je onemogočanje brezplačnega prevoza študentom in dijakom v poletnih mesecih nesorazmeren in ne-trajosten ukrep z mnogimi negativnimi daljnoročnimi učinki, zato ga v Koaliciji za trajnostno prometno politiko obsojamo.

Javni potniški promet je okoljsko, prostorsko, družbeno in ekonomsko najboljša oblika mobilnosti na daljše razdalje. Omogoča mobilnost ranljivim skupinam (starejšim, mladim, ne-vozečim, revnejšim) ter jim tako omogoča enakopravno vključevanje v družbo, dostop do (javnih) storitev, opravljanje dela ...

Ukinjanje brezplačnega javnega potniškega prometa v poletnem času študentom in dijakom je sporen, saj:

- zaradi Covid-19 krize so se mnogi študenti in dijaki znašli v nezavidljivem socialnem položaju (pomanjkanje študentskih služb, nizka varnost zaposlitve, nizka državna pomoč ...) poleg tega pa v juliju opravljajo tudi študijske obveznosti in so posledično primorani migrirati iz kraja bivanja v kraj izobraževanja ter s tem kriti povezane stroške prevoza;
- spodbujanje uporabe vlaka in avtobusa je potrebno izvajati kontinuirano in hkrati izboljševati storitev JPP (dostopnost, frekvenca, cenovna politika) ter tako ohraniti pridobljene potovalne navade mladih v času izobraževanja, saj se potovalne navade izjemno hitro spreminjajo pogosto v smeri uporabe osebnega vozila.
- Ministrstvo za infrastrukturo ter Ministrstvo za okolje in prostor sta v preteklih letih aktivno komunicirala in spodbujala uporabo javnega potniškega prometa med mladimi in širšo populacijo, namenjenih je bilo veliko sredstev za spodbujanje uporabe JPP in vključevanja mladih v izvedbo IJPP – tovrsten ukrep vsa pretekla prizadevanja razvrednoti.

Pozdravljamo odločitev Ljubljanskega potniškega prometa, ki bo dijakom in študentom omogočil brezplačen prevoz v juliju in avgustu kljub temu, da vozovnica ni veljavna.

Spodbujamo tudi ostale prevoznike, da omogočijo brezplačne prevoze med poletnimi počitnicami dijakom in študentom, kot je bila dobra praksa v preteklosti.

Od Ministrstva za infrastrukturo zahtevamo, da nemudoma odpre in uredi obstoječ Pravilnik o določanju cen subvencioniranega prevoza ter ga dopolni z določili o brezplačnem prevozu v poletnem času za dijake in študente.

Za Koalicijo za trajnostno prometno politiko,

Špela Berlot